

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS IKITEISMINIO GINČŲ DĖL MOKESČIŲ
NAGRINĖJIMO TVARKOS ĮSTATYMO (TOLIAU – IGMNTĮ PROJEKTAS),
LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-
2112 IX SKYRIAUS IR 165 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO (TOLIAU – MAĮ
PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ
ĮSTATYMO NR. VIII-1183 PAPILDYMO 11-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO (TOLIAU –
MATĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS ANGLIAVANDENILIŲ
IŠTEKLIŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. I-2944 PAPILDYMO 13 STRAIPSNIU
ĮSTATYMO (TOLIAU – AIMĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIO UŽ VALSTYBINIUS GAMTOS IŠTEKLIUS ĮSTATYMO NR. I-1163 9
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO (TOLIAU – MVGIĮ PROJEKTAS),
LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 7 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO (TOLIAU – MĮ PROJEKTAS) PROJEKTŲ IR
VYRIAUSYBĖS NUTARIMO, KURIUO ŠIE ĮSTATYMŲ PROJEKTAI
PATEIKIAMI LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI, PROJEKTO (TOLIAU –
NUTARIMO PROJEKTAS)
(TOLIAU KARTU – PROJEKTAI)**

TAP-20-1441-20-1447;

TAIS NR. 20-5229(2)-20-5231(2); 20-5233(2)-20-5234(2); 20-5236(2)-20-5237(2)

2020-08-31 Nr. NV-2380

Vilnius

Įvertinę Projektų *atitiktį* Konstitucijai, įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl IGMNTĮ projekto

1. Pagal IGMNTĮ projekto 1 straipsnį Ikiteisminio ginčų dėl mokesčių nagrinėjimo tvarkos įstatymas nustato privalomo ikiteisminio ginčų dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų dėl mokesčių ir mokestinių ginčų nagrinėjimo tvarką *Mokestinių ginčų komisijoje prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės* (toliau – Mokestinių ginčų komisija), jos statusą, sudarymo tvarką ir kompetenciją. IGMNTĮ projekto 20 straipsnio 1 ir 3 dalyse siūloma nustatyti Mokestinių ginčų komisijos statusą kaip nepriklausomos ikiteisminės institucijos, kuri nagrinėdama skundus sprendimus priima

savarankiškai, nešališkai ir nepriklausomai. Šį nepriklausomumą ir nešališkumą ginčų nagrinėjimo srityje siekiama užtikrinti IGMNTĮ projekto 21-22 straipsniuose nustatant Mokestinės komisijos narių atrankos modelį (Mokestinių ginčų komisijos narių statusą, reikalavimus asmenims, siekiantiems būti jos nariais, Mokestinių ginčų komisijos narių egzamino ir atrankos komisijų sudėtis). Be to, IGMNTĮ projekto 20 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad Mokestinių ginčų komisija Vyriausybei kartą per metus teiktų *informaciją* apie savo veiklą, t.y. siūloma atsisakyti metinės veiklos ataskaitos teikimo Vyriausybei. Todėl šiame kontekste siūlytina įvertinti, ar IGMNTĮ projektu siūlomas Mokestinių ginčų komisijos statusas, įgaliojimų apimtis atitinka dabartinį jos pavadinimą *Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės* ir nesuponuoja jo keitimo būtinybės.

2. IGMNTĮ projekto 4 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad šioje dalyje nustatytas reikalavimas taikomas ir skundo priedams bei kitiems prie skundo pridedamiems dokumentams, o to paties straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad prie skundo yra pridedami - skundžiamas individualus administracinis aktas; dokumentas, patvirtinantis skundžiamo individualaus administracinio akto gavimo datą arba kai skundžiamas neveikimas, reikalavimų, prieštaravimų viešojo administravimo subjektui įteikimo datą; dokumentai ir kiti įrodymai, kuriais pareiškėjas grindžia savo reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, kad visi šioje dalyje išvardyti dokumentai yra laikomi skundo priedais ir apima *kitus prie skundo pridedamus dokumentus* bei įvertinus analogišką Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 7 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 25 straipsnyje nustatytą reguliavimą, siūlytina IGMNTĮ projekto 4 straipsnio 3 dalyje, 5 straipsnio 3 ir 4 dalyse atsisakyti nuorodos „*kiti prie skundo pridedami dokumentai*“, atitinkamai patikslinant ir 4 straipsnio 4 dalie formuluotę nurodant, kad „*Prie skundo pridedami šie priedai: <...>“* .

3. IGMNTĮ projekto 5 straipsnio 6 dalyje nurodoma, kad atsakovas, taip pat trečiasis suinteresuotas asmuo per 14 dienų nuo skundo (jo kopijos) gavimo dienos *turi teisę* pateikti Mokestinių ginčų komisijai rašytinį atsiliepimą į skundą. Siekiant ikiteisminio ginčų dėl mokesčių nagrinėjimo proceso operatyvumo, proceso šalių sąžiningo naudojimosi savo procesinėmis teisėmis ir nepiktnaudžiavimo jomis, siūlytina IGMNTĮ projektą papildyti Mokestinių ginčų komisijos teise iš atsakovo (skundžiamo viešojo administravimo subjekto) pareikalauti pateikti atsiliepimą.

4. IGMNTĮ projekto 6 straipsnio 3 dalis tikslintina nurodant, kokia tvarka ir terminais gali būti skundžiamas Mokestinių ginčų komisijos sprendimas atsisakyti atnaujinti terminą skundui paduoti.

5. Siekiant aiškumo, siūlytina papildyti IGMNTĮ projekto 8 straipsnio 1 dalį, jos gale nurodant „<...> *ir grąžinamas jį padavusiam asmeniui.*“>.

6. Siūlytina įvertinti, ar IGMNTĮ projekto 9 straipsnio 1 dalyje nurodytas terminas išnagrinėti skundą neturėtų būti skaičiuojamas nuo jo priėmimo dienos.

7. Sistemiškai vertinant Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 20, 23, 27, 28, 31, 33, 43, 56, 78, 117, 134, 138 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 115(1) ir 138(1) straipsniais įstatymo projekto (Registracijos Seime Nr. XIII-4251(2)) 10 straipsnio ir Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 pakeitimo įstatymo projekto (Registracijos Seime Nr. XIII-4252(2)) 23 straipsnio 2 dalies nuostatas ir atsižvelgiant į tai, kad IGMNTĮ projekto 9 straipsnio 3 dalyje yra nurodomas baigtinis sąrašas atvejų, kuomet Mokestinių ginčų komisija gali priimti sprendimą sustabdyti skundo ar jo dalies nagrinėjimą, siūlytina įvertinti dėl minėtos dalies papildymo skundo ar jo dalies nagrinėjimo sustabdymo tuo pagrindu, kai nagrinėdama bylą Mokestinių ginčų komisija suabejoja norminio administracinio akto, kuris turėtų būti taikomas konkrečioje byloje, teisėtumu ir kreipiasi į administracinę teisimą su prašymu patikrinti, ar konkretus norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą.

8. IGMNTĮ projekto 10 straipsnio 1 dalies nuostatos tikslintinos atsižvelgiant į tai, kad pagal IGMNTĮ projekto 2 straipsnio 2 dalį Mokestinių ginčų komisija privaloma ikiteismine tvarka taip pat nagrinėja ginčus pagal asmenų skundus dėl IGMNTĮ projekto 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų individualių administracinių aktų nepriėmimo.

9. IGMNTĮ projekto 11 straipsnio 2 dalies nuostatos tikslintinos tuo aspektu, kad Mokestinių ginčų komisijos leidimas reikalingas tik bylos šalims gauti mokamas bylos medžiagos dokumentų kopijas bei jų išrašus.

10. Atsižvelgiant į tai, kad IGMNTĮ projekto 14 straipsnio 3 dalies nuostatos numato, kad asmenų (bylos šalių, jų atstovų ir kitų bylos dalyvių) neatvykimas į posėdį, jeigu jiems buvo apie tai *tinkamai* pranešta, nėra kliūtis nagrinėti skundą ir priimti sprendimą, siūlytina patikslinti šios dalies nuostatas nurodant, koku būdu šiems asmenims yra pranešama apie Mokestinių ginčų komisijos posėdžio vietą, datą, laiką ir pateikiama kita reikšminga informacija.

11. Siūlytina atskleisti IGMNTĮ projekto 19 straipsnio 1 dalies nuostatų dėl pagrindų, kuriems esant bylos, baigtos įsiteisėjusiu ir teismui neapskųstu Mokestinių ginčų komisijos

sprendimu, procesas gali būti atnaujintas ir to paties straipsnio 5 dalies 2 punkto nuostatų, vadovaujantis kuriomis Mokestinių ginčų komisija priima sprendimą atnaujinti bylos procesą, jeigu prašymas dėl bylos proceso atnaujinimo paduotas nepraleidus šiame įstatyme nustatyto prašymo padavimo termino arba tokį terminą Mokestinių ginčų komisija atnaujina ir jis yra pagrįstas *įstatymų nustatytais* bylos proceso atnaujinimo pagrindais, santyki.

12. Siekiant sistemiskumo, IGMNTĮ projekto 21 straipsnio 5 dalyje vartojamą formuluotę „*paskyrimo terminas*“ ir to paties straipsnio 6 dalyje vartojamą formuluotę „*įgaliojimų laikas*“, siūlytina suvienodinti.

13. IGMNTĮ projekto 22 straipsnio 4 dalyje vietoje „*Atrankos komisijos*“ įrašytina „*Egzamino komisija*“.

Dėl MAĮ projekto

14. Siekiant MAĮ projektu keičiamo Mokesčių administravimo įstatymo (toliau - keičiamas įstatymas) struktūrinio nuoseklumo (nuoseklios straipsnių numeracijos), siūlytina keičiamo įstatymo IX skyriaus nedėstyti nauja redakcija, atlikti nuoseklius reikalingų keičiamo įstatymo straipsnių pakeitimus ir pripažinti neaktualius straipsnius netekusiais galios.

15. Keičiamo įstatymo 145 straipsnio 2 dalis tikslintina, nurodant, kad nustatyta privaloma ikiteisminė mokestinių ginčų nagrinėjimo centriniame mokesčių administraciniame departamente procedūra taip pat taikoma mokesčių mokėtojo skundams dėl *vietos* mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir *vietos* mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo nagrinėti.

16. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamo įstatymo 151 straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai skundo turiniui taikomi tik esant mokestiniam ginčui centiniame mokesčių administraciniame departamente (Mokestinių ginčų komisijai pateikiamo skundo formos ir turinio reikalavimus nustato IGMNTĮ projekto 4 straipsnis), siekiant aiškumo, siūlytina atitinkamai šias nuostatas patikslinti. Šiuo aspektu siūlytina patikslinti ir keičiamo įstatymo 153 straipsnio, nustatančio skundo dėl mokesčio ginčo nagrinėjimo sustabdymo, pavadinimą.

17. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamame įstatyme nebelieka nuostatų dėl Mokestinių ginčų komisijos narių paskyrimo, nebeaktualios yra keičiamo įstatymo 169 straipsnio nuostatos.

Dėl MATĮ projekto

18. Atkreipiame dėmesį, kad 2020 m. birželio 25 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymas Nr. XIII-3158, kuris įsigalios 2021 m. sausio 1 d., ir kuriuo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas išdėstytas nauja redakcija (toliau – naujasis MATĮ). Naujojo MATĮ 11 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad ginčai dėl mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo privaloma ikiteismine tvarka nagrinėjami Mokestinių ginčų komisijoje prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Atsižvelgiant į tai, kad MATĮ projekto įsigaliojimo data numatyta 2021 m. liepos 1 d., o MATĮ projektu siūlomas Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 11¹ straipsnio reguliavimas apima minėtas naujojo MATĮ 11 straipsnio 5 dalies nuostatas bei siekiant, kad tuos pačius teisinius santykius reguliuojančios nuostatos teisės akte nesidubliuotų, siūlytina jas peržiūrėti.

19. MATĮ projekto 2 straipsnio 2 dalyje tikslintinas įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo terminas.

Dėl Nutarimo projekto

20. Atkreipiame dėmesį į Nutarimo projekto 2 punktą, kuriame, vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 20 straipsnio 2 dalimi, manytume, turėtų būti įvardintas konkretus viceministras.

Dėl AIMĮ projekto, MVGIĮ projekto ir MĮ projekto pastabų ir pasiūlymų neturime.

Ingrida Staniulienė 8 706 63823

El. p. ingrida.staniuliene@lrv.lt